

gemeente te Jeruzalem begonnen, maar de vervolging der Joden was oorzaak, dat ver buiten Jeruzalem de Naam van Jezus werd verbreid.

Jeruzalem zelf heeft Rome de plaats gegeven waar de wereldkerk gezien werd.

Zoo ligt er ook achter dit tweede boek een plan, een bestek.

De geïnspireerde schrijvers waren geen willooze en redeloze instrumenten.

Zij zijn heilig en ernstig werkzaam geweest.

Lukas schreef een eerste en een tweede boek.

Zoo voltooide zich geleidelijk de Heilige Schrift naar Gods raad.

Hier aanbidden we Gods trouwe zorg om ons Zijn Woord te geven.

Neen, het geloof, dat de Heilige Schrift Gods Woord is, is niet zoo dwaas en dom als sommigen ons voorhouden.

Wat is de moderne mensch, die talloze bijgelooftigheden aanneemt, maar van de Heilige Schrift als Gods Woord niet weten wil, toch arm!

En, hoe zalig is het volk, dat naar Gods klanken hoort!

J. G. KUNST.

KERKELIJK LEVEN.

Op alle terreinen des levens.

In de „Kerke van de Geref. Kerken van 's-Gravenhage" schrijft Dr Dijk, dat hij enkele opmerkingen wil maken, „die meer als causerie dan als systematische uiteenzetting bedoeld zijn" over de cultuur onder den titel: „Iets over cultuur en cultuurwaardeering".

Hiervan verscheen het eerste artikel.

Het zou van geen goede journalistieke manieren getuigen, wanneer men Dr Dijk niet liet uitspreken tot het laatste artikel toe.

Met belangstelling zien we dan ook het vervolg tegemoet.

Maar bij wijze van inleiding brengt Dr D. in dit eerste artikel een zaak ter sprake, waarop hij, naar te verwachten is, niet meer zal terugkomen.

Daarbij nu zouden wij een kantteekening willen maken.

Niet om polemieken te voeren.

Doch om Dr D. te verzoeken zijn oordeel in deze aan nadere herziening te onderwerpen.

Hij beweert daarin toch, dat z.i. de term „op alle terreinen des levens" dient te worden losgelaten. Of om objectief zijn gevoelen weer te geven, citeer ik hier de heele passage:

En bovendien heeft ons christelijk geloof, omdat het zijn uitgangspunt heeft in God den Schepper van hemel en aarde, een culturele roeping, en mogen wij de schatten, welke de Almachtige in Zijn wereld heeft neergelegd, niet verwaarlozen.

Wij noemen dit gewoonlijk op alle terreinen des levens.

Een term, die onder ons burgerrecht verkreeg.

Maar een term, die m.i. door ons moet worden losgelaten.

Omdat gebleken is, dat, hoe goed deze uitdrukking ook bedoeld is, zij is gebezigd als een leuze om veel wereldzin goed te praten, en als een vlag, om verkeerde lading te dekken. Trouwens in den term zelf schuilt eenig gevaar. Door de zonde is het niet mogelijk om God op alle terreinen des levens te dienen, want er zijn terreinen, welke zoo door de boosheid des menschen verworden zijn, dat wij ze moeten loslaten. Die vuil is, dat hij nog vuil worde. Er is ook een voortgaand proces van het kwaad, dat wij niet kunnen stuiten.

Behoort daartoe ook de cultuur?

Wij willen zien.

Men ziet, de bedoeling valt te prijzen.

Dr D. wil dien weg inslaan om te voorkomen, dat men onder de leuze „op alle terreinen des levens" veel wereldzin goedpraat.

Maar of hij hierbij den juiste weg inslaat, is de vraag.

Of liever: voor ons is het geen vraag.

Wij gelooven, dat die term de uitnemende weergave is van een gedachte, welke nooit door ons mag worden losgelaten.

Deze term heeft een geschiedenis.

Gelijk men weet, heeft Kuiper hem als leuze opgeheven.

Doch niet als holle, maar als heilige leuze.

Kuiper zag zich na zijn bekeering tot het Calvinisme voor de droeve werkelijkheid geplaatst, dat het vrome volk zich niet interesseerde voor wat buiten het kerkelijke en het godsdienstige lag.

Het liet het overige levensgebied aan de wereld over.

Het trok zich bijna geheel op het religieuze terug. Met name voor de politiek was het niet warm te krijgen.

En nu heeft Kuiper met profetische bezieling het uitgeroepen: door uw afzijdigheid doot gij Christus oneer aan.

Heel het leven in zijn gansche uitgestrektheid moet voor onzen Koning worden opgevorderd.

Niet alleen de kerk, niet alleen de religie, maar ook politiek, wetenschap, kunst, maatschappij en wat er maar tot het volle, rijke leven behoort.

Hij heeft er den tekst ingehamerd: alles is uwe, doch gij zijt van Christus en Christus is Gods.

En God gaf hem de genade, dat zijn woord insloeg.

Een wonderse herleving van het Calvinisme werd hier te lande aanschouwd.

Het Gereformeerde volk liet zijn houding van veelzijdige onthouding varen en ging op verovering uit.

Het heeft zijn dagen gekend, waarop het met vol gemoed zong: Gij, Heer alleen, Gij zijt, Verwinnaar in den strijd en geeft Uw volk de zege.

Zouden we nu op die leuze, zij het dan ook eenigermate, moeten terugkomen?

Dan zouden we iets moois van het levenswerk van Kuiper kwijtraken.

Toch, hoe weemoedig dat ook zou aandoen, kan dat nog geen doorslaand argument zijn.

De vraag dient veeleer zoo gesteld: mag er één levensterrein aan Christus worden onttrokken?

Mag men één levensterrein aan de wereld, aan den Satan overgeven?

Heeft Christus geen aanspraak op het leven in heel zijn omvang?

Mogen we een dualisme invoeren tusschen levens-terreinen, waarop Christus wel en waarop Hij niet moet worden verheerlijkt?

Als men de vraag zoo stelt, dan zijn wij het er allen over eens: dat mag niet.

Doch nu komt er dunkt mij een verschil aan het licht tusschen de belekenis, welke Kuiper aan den term „levensterrein" gaf en dat, wat Dr Dijk er onder verstaat.

Dr Kuiper verstond er onder de groote terreinen van het religieuze, het ethische, het aesthetische, staat, school, maatschappij, wetenschap, kunst, techniek, huisgezin, opvoeding, onderwijs.

Maar voor Dr Dijk is „terrein" niet alleen het terrein zelf, maar ook alles, wat menschen er op hebben opgetrokken.

Op het terrein van het religieuze staan ook de valsche religies. Natuurlijk mogen die niet worden overgenomen en aan Christus dienstbaar gemaakt.

Neen, die menselijke religies moeten juist door de Zending worden bestreden en door de ware, de Christelijke verdrongen. Het heele religieuze terrein wordt daardoor voor Christus opgeëischt. En al zal de Zending zelf het zoo ver niet brengen, dit blijft toch haar doel: dat de aarde vol wordt van de kennis des Heeren, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.

Op het terrein van de wetenschap verheffen zich vele torens van Babel, waardoor de mensch zich een naam wil maken. Nu aanvaardt de Calvinist niet eenvoudig die ongeloofige stelsels, maar hij bestrijdt ze. Het is hem een lust dien toren te ondermijnen en te laten omverzakken. En al slaagt hij daarin in deze bedeeling op verre na niet, toch geeft hij des moed niet op, want hij is ervan overtuigd: de geheele wetenschap behoort aan Christus.

Op het terrein van den Staat worden theorieën verkondigd en praktijken aangeprezen, die nooit te verzoenen zijn met het woord, dat Christus kort vóór Zijn hemelvaart sprak: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Daartegenover worden door den Calvinist gesteld de eeuwige beginselen van Gods Woord en hij zal niets onbepaald laten om die ingang te doen vinden, al zal zijn leven één langdurig gevecht zijn.

Op het terrein van de kunst is veel geloofd, wat zich niet met de heiligheid van Christus niet verdraagt. Daar kan en zal de Calvinist zich nooit bij neer leggen. Hij zal behalve positieve kunstbeoefening naar eigen beginsel en met gebruikmaking van wat hij er bij kan inlijven, protesteerden, toornen tegen en den oorlog verklaren aan de zoogenaamde kunst, die de zonde verheerlijkt. Want ook op het terrein van de kunst moet beslag gelegd in Christus' naam.

Van geen dezer terreinen mag de Calvinist zich terugtrekken, maar wel zal hij zich — en dat niet op een enkel, maar op alle terrein — beijveren om omver te trekken wat Christus mislaagt.

We kunnen daarom onmogelijk onderschrijven de uitspraak van Dr Dijk: „Door de zonde is het niet mogelijk om God op alle terreinen des levens te dienen, want er zijn terreinen, welke zoo door de boosheid des menschen verworden zijn, dat wij ze moeten loslaten. Die vuil is, dat hij nog vuil worde".

Neen, die terreinen zijn geschikt om ze Gode te wijden, maar wat sommige menschen er op gebouwd hebben is vermolmd en verrot en dat moet worden afgebroken.

Als iemand een terrein wil koopen, dan zal hij het terrein niet ondeugdelijk verklaren, omdat achteraan, tegen den waterkant, een schuurtje staat, dat een vergaarplaats van malariamuggen is. Hij zal dat schuurtje laten verwijderen of afdoend laten reinigen en de vloot met petroleum of een andere doeltreffende vloeistof bewerken. Doch het terrein laat hij er niet om loopen.

Op elk levensterrein toont God Zijn algemeene genade. En mogen wij dan zoo ongenadig zijn, dat wij het geheel aan de boosheid en den booze overlaten?

God dienen op alle terreinen des levens.

Het was van meêstaf ook een strijdleuze.

Het houdt o.m. in: zich keeren tegen al het ongoddelijke, dat zich op die terreinen heeft gewaagd.

Dat ongoddelijke hoort er niet.

Wij hooren er, omdat wij dienaars van Christus zijn.

Zoo opgevat — en dat is toch de historische opvatting — schuilt er in die leuze allerminst eenig gevaar.

Ze drukt zoo juist onze roeping uit.

Ik vlei me, dat Dr Dijk hiermee zal instemmen. Dat er van dien term misbruik is gemaakt, ontken ik niet.

Men meende soms, wat van wereldschen kant bijval vond, voor levensterrein te moeten verklaren. Maar dan is de kernis ook een levensterrein. Of om het nog scherper te zeggen: dan is het bordel ook levensterrein.

Dat echter is spelen met het woord „levensterrein".

Doch dat misbruik kan nooit het gebruik opheffen.

We moeten de leuze telkens weer verklaren, maar haar behouden.

Want in de bewering van Dr Dijk, dat er levens-terreinen zijn, welke we wegens hun „verwording" moeten loslaten, schuilt m.i. niet slechts eenig, maar groot gevaar.

Dit n.l. dat de gedachte wortel zal schieten, als zouden we een deel van het leven aan Christus moeten onttrekken.

Dat we van sommige levensterreinen, in plaats van ze voor Christus te veroveren, op een verten afstand moeten blijven staan.

Zou die gedachte onder ons gemeengoed worden, dan zouden we vervallen tot ascetisme.

En ascetisme en Calvinisme zijn twee gezwoornen vijanden.

Naar wij hopen, hebben we hiermee ons verzoek om revisie voldoende toegelicht.

Moge die revisie dan volgen.

De Evangelisatie-predikant.

Reeds vóór jaren heeft schrijver dezes gepleit, zoowel op kerkrechtelijke als op praktische gronden, voor het beroepen van predikanten ten dienste der herkerstening of evangelisatie, voorzover die door de kerk als instituut ter hand wordt genomen.

Met verklaarbaar genoegen ziet hij, hoe thans in verschillende deelen van ons land die idee opkomt en naar verwerkelijking ervan gestreefd wordt. Zoo lezen we o.a. in het „Kort Verslag van de vergadering der Cl. Heerenveen op 7 Mei 1925":

De nieuwe regeling voor den Evangelisatiearbeid en de Steunverlening aan Hulpbehoevende Kerken in de classis Heerenveen (levens instructie voor Deputaten ad hoc), wordt hierna besproken. Het beginsel, aan die regeling ten grondslag liggend, is den arbeid der Evangelisatie en de Steunverlening aan hulpbehoevende Kerken der classis gescheiden te houden; één der hoofddoelenden: te komen tot het beroepen van een Dienaar des Woords voor het Evangelisatieterrein der classis. Met enkele geringe wijzigingen wordt deze regeling door de classis aangenomen.

Dergelijke berichten kon men de laatste weken ook uit enkele andere Classies vernemen.

Ook in de Chr. Ger. Kerk in Noord-Amerika schijnt men dien weg te willen volgen. De kerken in de Hudson-Classis hebben voor den Evangelisatiearbeid in de Oostelijke Staten een lijst saamgesteld, waarop enkel predikanten voorkomen, waaruit dan een benoeming zal worden gedaan.

Ondanks ondervonden teleurstelling en voorlopige opschorting in het beroepingswerk van een Evangelisatie-dienaar volhardt ook de Classis 's-Gravenhage bij het ideaal.

Het Kort Verslag zegt dienaangaande:

Het rapport van Deputaten voor de Evangelisatie in de Classis over een voorstel van Rijswijk, in de vorige vergadering ingediend, komt tot de volgende conclusies:

- geen Dienaar des Woords voor de Evangelisatie in de Classis te beroepen;
 - de Deputaten ad hoc te behouden om bij mogelijke hervatting van het werk forsood weer te kunnen optreden;
 - de kasgelden aan de kerken proportioneel terug te geven, min 10 pCt. voor gemaakte en mogelijke nog te maken onkosten;
 - de collecten voor de Evangelisatie in de Classis voorloopig niet meer te doen houden.
- Deze conclusies worden, na eenige discussie, aangenomen, met dien verstande dat aan Deputaten in de volgende vergadering een bepaalde opdracht zal worden verleend.

Het slot van b. is hier het lichtpunt.

Misschien kondigt het voorbehoud, dat bij de konklusie gemaakt werd, er nog een aan.

Aan het spreekwoord, dat Keulen en Aken niet op één dag gebouwd zijn, herinnert ons het rapport, dat door daartoe benoemde Deputaten op de e.k. partikuliere Synode van Nd Holland wordt uitgebracht.

Daarin worden de kerken opgewekt om met meer kracht den Evangelisatiearbeid voort te zetten en om naar geschikte concentratiepunten te zoeken. Ook wordt het beroepen van een Evangelisatiepredikant wenschelijk geacht.

Prof. Grosheide is daardoor niet geheel bevredigd. In „Nd Holl. Kerkl." spreekt hij dat uit.

Wat
stel voor
van den
zijn, da
aanmerke
des Wo
Dit va
dus alle
er nog
den ark
wacht, m
loopen o
gelisatie
Het k
aan Dep
dit naar
kerken
merking
een c
betreffende
den ge
worden
We h
vangen.
en kom
zijn. We
Alleen
stellen v
Elk ja
Een v
De no
Moet
Deputate
spoedig?
Ook wij
zien, da
der dan
Onder
kunnen c
Maar m
arbeid ni
De Zen
Niet, di
ijn steller
Doch w
de Evang
schoolde,
dan de Z
Om ele
Zal me
rige stroom
men alleen
op de hoo
Dat is
Ik stem
Maar e
Daarenb
waarover
Moge de
dringen, d
niet met
Als wij
gelijken m
kunnen w
We zijn
Doch h
= Een ni
Daareve
een nieuw
besluiten
dingsorde
en Kennin
Deze vi
Moer bezi
gebied van
en op wa
vervangt.
Deze ui
van de vo
Veel ove
der Dordt
meer dan
smelting v
Daarente
werkt, zo
van de Sy
Ook de
Onder mee
regeling v
Diakenen
de praktij
en waardo
voorkomen
We zijn
en gonne
die er mis
lijver v
hul zoo v
Er zit h
dat was ge
tische waa
En wat
royaal uit
Maar h
geen verhe
De vorig
zijn zak d
gevaardigd
gerieflijk w
had slecht
12 c.M. en
Deze vie